

Parabola Evangelica
Latinè reddita Carmine
paraphrastico varii generis.
In usum Scholæ
TVNBRIGIENSIS.

Matth. Cap. 13. v. 34.

Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς
ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς ἔκ ἐλάλει αὐτοῖς.

Marc. Cap. 4 v. 33. 34.

Καὶ ταῖς αὐταῖς παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν
λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκρόαι.

Χωρὶς δὲ παραβολῆς ἔκ ἐλάλει αὐτοῖς ; καὶ ἰδίαν δὲ
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα.

LONDINI,

Typis J. S. Impensis Thomæ Vnderhill,
sub Signo Biblij in vico Anglicè dicto
Woodstreet.

TYNBRIDGE

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1944-1945

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
54 EAST 57TH STREET, NEW YORK 22, N.Y.
LONDON: ROUTLEDGE AND KEGAN PAUL, LTD.
11 BEDFORD SQUARE, W.C.1, ENGLAND

LOW DINE
TYPE 3. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839.

Dignissima

PELLIPARIOR VM

Societati Londin.

Fidelissimis

SCHOLÆ TUNBRIGIENSIS

Fiduciariis

ET

Patronis Munificis.

¶ Uti enim alii hoc gratissimū animi testimonium, quod in gratissimū animi testimonium accepi, offeram? Quis ille

¶ 3

(discipulus

(discipulus olim meus) a quo
accepi, gestit & prurit mihi lin-
gua, calamus & animus effuti-
re; sed auribus suis parci vult:
mavult enim ἀντιπελαργῶν, & erudi-
tus & pius (id est gratus) esse
quam audire. Argumentum hu-
jus opusculi (mole quidem
exigui, virtute non item)
quod attinet, non necesse est ut
aliquid addam: quum Dominus
noster, λόγος Patris προφῶρικος non mi-
nus quam ἐνδιὰδιδτος, hoc sermonis
genere unicè delectatus fuerit.
Metrico vero ornatu, qui leno-
cipio quodam suavi, nec inu-
tili puerorum animos ad se ra-
pit, nemo non capitur (non
inexpertus

inexpertus loquor)nisi qui non
capit. Hoc ego vobis operis , &
unà meipsum. D. D.

Devotissimus

In SCHOLA vestra

TYNBRIEENSIS

Cliens

NICOLAUS GRAY.

insuperabiles sunt illi
cogn. Hoc est
hunc mundum.

Declaratio

IN SCIENTIAM

Y. N. S. V. D. N. I.

Chorus

NICOLAUS C.

1. 1. 1.

PRÆFATIO

IN

Parabolas Evangelicas.

Parabolarum, sive Collationum
usus apud antiquos celeberrimus
fuit, ut efficacissima doc-
cendi forma, & altissimarum
rerum scientiam ad infimos
captus deducendi. Cum enim finis docendi
sit, internas notiones, seu Ideas in animo
docentis, ad discipulum transmittere; idque
fieri nequeat sine sensibili instrumento;
nempe vel per tesseras institutas, quales sunt
literæ, seu scriptæ, seu voce prolata, quæ
per

Præfatio.

per se nil tale significant, sed ex merâ institutione signandi vim obtinent; vel per icones expressas, quales sunt hieroglyphicæ imagines, quæ aliquam similitudinem aut analogiam habent cum re significatâ; vel per utrumque mixtum & conjunctum, quales sunt Metaphoræ, & ejusmodi Rhetoricæ figuræ; vel Poeticæ fictiones: Parabolas (quæ sunt paulo supra Metaphoricum genus, & infra justum Poema, nempe breves fabulæ quæ singulare aliquod documentum prosequuntur cum Epilysi, seu solutione, sibi subjectâ) hunc finem perfectissimè absolvere visum est. Si quid altioris doctrinæ, tanquam gemmam in arcâ, a profanis sensibus secludere volebant, mos erat Parabolam sine Epilysi proponere: Unde Christus ad Apostolos: Vobis scire datum est mysteria regni Dei: iis autem qui extra sunt, omnia sunt in Parabolis. Verùm Parabolâ cum Epilysi (quam suis discipulis seorsim exhibebat) nihil aut facilius est, aut utilius. Notissimum est illud Philosophicè dictum:

Præfatio.

dictum: Nihil esse in Intellectu quod non prius fuerat in sensu. Proinde sensibilia objecta magis feriunt ac sistunt phantasmam, unde proxime transmigrant in Intellectum. Tum etiam rerum sensibilibus imagines Memoria pertinacius inhærescunt: quod rectè animadversum est ab iis, qui artem reminiscendi profitentur. Unde constat Parabolicam doctrinam mentem facilius penetrare, & retineri fidelius. Præterea visum est mihi (sed hoc temerè affirmare nolo) mysticam aliquam rationem subesse, cur Domino nostro Jesu Christo Parabolicum docendi genus ita placuerit. Nimirum cum ipse Dei filius & Character Paterna persona suscepturus esset naturam nostram, quæ est Epitome universæ Creationis, quæque mundum intellectualem cum sensibili componit; ut utrumque consecraret, res sensibiles divinis quoque usibus adhibuit. Hinc primum secundum immolationibus, & typicis sacrificiis; deinde vario genere externorum rituum exhibitus atque prænuntiatus est: donec

Præfatio.

tandem de virgine natus, homo inter homines versaretur: ac tum etiam doctrinam cælestem his terrenis involucris con-vestivit; quæ nunc auribus audientium, ut priora oculis spectantium subjicit. Quo sensu has Parobolas Evangelicas libet appellare Christianos Typos, seu Evangelium incarnatum. Equidem qui Christianæ Religionis elementa (inter tot Ethnicos autores) in Scholis Christianorum prælegi cupio, cum judicio ac usu sobrio, hanc partem meæ intentioni aptissimam esse censi: quippe Christus ipse discipulos suos adhuc rudes & rei Christianæ minus peritos his Parabolis erudit, in quibus universam suam doctrinam (saltem eorum quæ Theologi vocant Agenda) summatim complexus est. Ob id ausus sum in Methodum redigere. In carmina transtuli, quia cum materia sit Poetica (utcumque Christus in prosa oratione ediderit) est versibus opportuna. Omni genere Carminum composui, quo vel Catullus, vel Horatius, vel ipse Boethius usus est (atque ut inde pueri

Præfatio.

eriper se non ineptè concinnare discant,
alia nonnulla intermiscui) non ad ostenta-
tionem artis, aut novitatis affectationem;
sed ut hanc quantulamcunque seu volupta-
tem, seu fortè commoditatem pro corol-
lario adjungerem. Hic est sensus & sco-
pus meus: usum fructumque det Au-
thor.

A. 3

Parabolæ

etiam se non habet
ad hominem in
tunc enim, et
sed in fine
tunc, in parte
in idem
quod in idem
tunc.

1. 1. 1.

P A R A B O L Æ

E V A N G E L I C Æ

Latine redditæ Carmine Pa-
raphrastico varii generis.

Caput. I.

De Peccatoribus.

Parabola De filio prodigo.

Luc. Cap. 15. v. II.

Orte duos habuit natos pater.

His minor illum

Vocibus aggreditur. Propriam

mihi trade bonorum,

Quanta cadat, partem. Pater om-
nia dividit illis.

Sarcinulas juvenis, non longo tempore lapso,

Colligit, externas procul abscessus in oras.
 Ilicet immisissis in luxum effusus habenis,
 Præcipitat rapido sese & sua perdere sumptu
 Prodigus. Interea frugum non prodiga tellus
 Jejunum solitis orbavit messibus annum.
 Hinc violenta fames totâ regione coorta est,
 Atque inopem victus extrema subegit egestas.
 Indigenæ civi servum se addixit habendum.
 Missus glandiferos porcorum pastor in agros,
 Hic filiquis avidum voluit compescere ventrem
 Cum grege porcorum, filiquas nec præbuit ullus.
 Tum miser ad sese mutatâ mente revertens :
 Heu quot conducti pretio sat panis & ultra,
 Patris habent servi, dum me mala perdit egestas !
 Exurgam, & tali repetam cum voce parentem.
 O pater ! in cœlum, teque ipso iudice coram
 Peccavi, fateor, nec prolis nomine dignus :
 Addere conductis tantum non abnue servis.
 Dixit, & exurgens patrem petit. Ille misertus,
 Ut procul aspexit, gressu properante cucurrit ,
 Et collum invasit nati, simul oscula fixit.
 Filius alloquitur mœsto prior ore parentem.
 O pater ! in cœlum, teque ipso iudice coram
 Peccavi, fateor, nec prolis nomine dignus .
 Hic pater abruptis non passus plura querentem,
 Instigatque suos. Vestem huic imponite primam,
 Et gemmam digito, & soleas inducite plantis :
 Quinetiam virulus nobis mactetur opus.

Nam

Nam meus hic periit qui filius, ecce revixit,
Perditus, inventus. Celebrant convivia læti;
In campis aberat frater dum talia fiunt,
Inde domum rediens sensit cantusq; chorosq; :
Tum puerum accersit, causamq; exquirat ab ipso;
Ipse refert. Frater venit tuus : illius ergo
Mactavit vitulum Genitor lætatus opimum,
Corpore quod sano, sanâ quod mente recepit.
Indignans tumidâ secum succensuit irâ,
Tecta subire negans. Pater huc progressus ad illû,
Obsecrat. Ille patrem tali sermone repellit.
Ecce tot ipse tibi surgentes obsequor annos,
Transgressus nullo tua tempore iusta, nec unquam
Cœnandus mihi cum sociis datur hædus amicis.
Filius iste tuus, qui censum in fornice coxit,
Ac simul advenit vitulumquoq; cœnat opimum.
Huic genitor contra. Fili, tu semper apud me,
Et mea sunt quæcunque tibi linquenda reservo.
Nunc quoniam frater periit tuus atque revixit,
Perditus, inventus : mecum gaudere decebit.

Epilysis.

Se damnant, damnantq; alij sua crimina flentes :
Ipse Deus patrium magis his indulget amorem.

2. De Ove perditâ.

Luc. Cap. 15. v. 4.

Si denas decies pastor habens oves
 Vnam de grege perdat ;
 Hic denas novies ilicet & novem
 Solis linquit in agris,
 Vestigatque vagam montibus aviis :
 Quam cervice repertam
 Gratam portat onus. Tum sibi convocans
 Charos atque propinquos
 Gaudens ipse ciet. Vos ove perditâ
 O gaudete repertâ.

3. De Drachmâ perditâ.

Luc 15. 8.

Drachmas naſta decem, ſi tamen unicam
 Perdat ſœmina drachmam ;
 Luſtrans ignicomæ lumine lampadis
 Scopis ſollicitat ſuam
 Circumquaque domum, quærere pertinax :
 Dum mox ære reperto
 Cenſum reſtituat. Tum ſibi convocans
 Charas atque propinquas
 Gaudens ipſa ciet. Vos quoque nummulo
 O gaudete reperto.

Epilyſis.

Epilysis.

Gaudent fiente malo Cœlicolæ magis,
Omni quàm grege iusto.

4. De Phariseo & Publicano.

Luc. 18. 10.

Numini sacram precantum
Par dispar subit ædem ;
Publicanus unus horum,
Phariseus & alter :
Solus hic stat, & precatur :
O cœli pater alti !
Gratias tibi rependo,
Quod non misceor ipse
Gente cum virum profanâ,
Raptor, machus, iniquus,
Non ut iste Publicanus :
Bis jejunia servo
Quoque sabbato : meorum
Do partem decumanam
Quantaecumque sunt bonorum.
Distans procul illo
Publicanus, heu, ab imo
Fixum pulvere lumen
Noluit levare cœlo ;
Tantum pectora planctu

Verberans

Verberans, ait ; Misertus
 Peccantis Deus esto !
 Inde quàm superbus alter
 Hic acceptior exit.

Epilysis.

Deprimit Deus levatos :
 Depressos levat idem.

5. De Ægroto & Medico.

Matth. 9. 12.

Mar. 2. 17.

Luc. 5. 31.

Non gratam medici sanus opem
 Quisque recusat.
 Non sanus opem medici gratam
 Quisque requirit.

Epilysis.

Quærit Christum criminis æger :
 Integer odit.

Caput

Caput. 2.

De Christo.

Parabola 1. De vero Pastore.

Jo. 10. 1.

Ille ovium caulam qui non adit
Per ostium, sed hanc viâ
Transgrediens aliâ scandit super;
Fur est, vel improbus latro.
Fidus & ipse sui dominus gregis
Pastor, per ostium venit ;
Pulsanti custos aperit simul,
Ovesque vocem consciunt.
Nomine quamque suo notam memor
Censet, vocatque singulas,
In campos ducens ab ovilibus
Lati feraces pabuli.
Tum quacunque suam pecudem vocat
Dux ipse vadit pravius.
Ducentem similis sequitur pecus
Dicto vocantis audiens:
Alterius non illa sequax ducis ;
Sed avocantem defugit.
Alterius vocem neque dissonam
Ductoris, aure concipit.

Epilysis,

Epilysis.

Christum quisque ducem sequitur pius,
Nec insequetur alterum.

2. De Pastore & Mercenario.

Jo. 10. 11.

Ipse suam pastor bonus audet
Propter oves deponere vitam.
Conductus pretio, neque pastor,
Cujus nempe pecus sua non est,
Antè lupum sentitque fugitque,
Desertor pecudis. Lupus illam
Dente rapit, spargitque per agros.
Conductus pretio fugit : illi
Quod pretium, pecus haud ita curæ est.

Epilysis.

Sic hominum se pastor Jesus
Sponte neci demisit ob illos.

3. De

3. De Cadavere & Aquilis.

Mat. 24. 28.

Luc. 17. 37.

Est ubicunque cadaveris odor,
Nare per aereas vaga vias
Olfaciens avida sibi procul,
Undique congregat omnis aquila.

Epilysis.

Sic ubicunque loci, suus amor,
Christus erit, pius omnis aderit.

4. De Vite & Palmitibus.

John 15. 2.

Si pampinea frondeat umbra,
Palmes luxurians neque gemmeos
Pariat fructus, Vinitor illum
Secat iratus falce severâ.
Sin frugiferam sentiat indolem,
Attendens medicâ purgat manu,
Ut generosi sanguinis uvas
Gravidus plures parturiat sibi.
Qui materno in corpore vitis
Palmes alumnus non manet, infui

Succi

Parabola Evangelica.

Succi fonte carens perit aridus,
Tantum rapidis ignibus aptus.

Epilysis.

Non fert frugem in Christo non manens ;
Nec manet in eo frugem non ferens.

5. De Grano Tritici.

Jo. Cap. 12. 24.

Cereris nisi concidat altâ,
Granum tellure sepultum,
Pereat nisi morte feraci,
Solum manet inde superstes :
Redivivâ morte solutum,
Dein plurima procreat ex se.

6. De Puerpura.

Joh. 16. 21.

Cùm scēmina parturit, illam
Sensu dolor urget acuto :
Pariendi scilicet hora est :
Cùm fatum exclusit in auras,
Amittit læta dolorem,
Puerum quòd protulit orbi.

Epilysis.

Epilysis.

Christi tristissima mors est
Cunctorum vita piorum.

7. De Didascalo & Discipulis, &c.

Mat. 10. 24.

Luc. 6. 40.

Jo. 13. 16.

At non est melior docente doctus,
Nec major domino suus minister.
Æquâ degere sorte sat superque,
Servum cum domino, docente doctum.

Epilysis.

Si Christum mala gens petivit ipsum,
Sperent discipuli nihil benignum.

*Caput. 3.**De Evangelio.**Parabola 1. De Fulgure.**Mat. Cap. 24. v. 27.**Luc. 17. 24.*

Lucis ecce fulgor,
 Se jacit per oras
 Aeris patentēs,
 Emicans ab ortu,
 Usque ad occidentem.

Epilysis.

Christus est per omnem,
 Prædicandus orbem.

*2. De Satore, & Semente.**Mat. 13. 3.**Marc. 4. 3.**Luc. 8. 11.*

Ibat forte sator semina differens:
 Pars in pulvereâ sparsa jacet viâ,

Qua

Quam mox ore voraci,
Pictæ præripiunt aves.
Pars est & scopulis credita saxeis,
Quam non multa capit gleba, nec intimo
Sat demissa sub agro
Tollit præproperum caput.
Quin mox æthereis uritur ignibus,
Cum terris oriens Cynthus imminet;
Aret languida messis
Radicis bibulæ carens.
Pars est quæ mediis sentibus incidit,
Succrescens viridi pube, sed altior
Umbra sylva nocenti
Compressam segetem necat.
At pars ingenuo quæ seritur solo,
Frugem restituit fœnore dispari:
Fundunt singula grana
Ter, sex, & decies decem.

Epilysis.

Ignaro Satanas pectore, saxeo
Expellit mala vis; sentibus obruunt
Curæ semina cœli;
Mens fructum bona parturit.

3. De Divite & Lazaro.

Luc. 16. 19.

Cultu *Dives* erat purpureo nitens
 Linoque tectus byffino ;
 Nullo non epulis dapilibus die
 Ventrem perimplens prodigum.
 Juxta pauper erat, nomine *Lazarus*,
 Ad *Divitis* jacens fores,
 Totus perpetuo putridus ulcere, &
 Quas mensa fundit *Divitis*
 Micas esuriens : nec vetiti canes
 Cutem relambunt putridam.
 Sic pauper periit ; raptus ab Angelis
 Hinc *Abrahamium* in sinum.
Dives marmore funere conditus
 Manes ad inferos abit.
 Hic in suppliciis, heu procul, aspicit
 Et *Abrahamum* & *Lazarum*,
 Vnà compositos. Oh pater, ejulat,
 Mei misertus, *Lazarum*
 Extremum digitum flumine frigido,
 Demitte tingentem mihi,
 Vt linguam modico frigore recreet :
 Nam flamma me torret gravis.
 Contrà, Nate, refert, dum fueras, tuis
 Memento te functum bonis :
 Defunctusque

Defunctusque suis *Lazarus* est malis :

Nunc ille gaudet, tu doles.

Adversis positos præterea locis

Ingens hiatus dividit :

Nec vos ad superos finibus egredi ,

Nec nos ad inferos finit.

Dives sic referens, Quin Pater, obsecro,

Coelo remitte *Lazarum*

Ædes ad patrias (nempe superstites

Sunt quinque germani mihi)

Ipsos qui moneat, dum licet, ut locum

Hunc igne vitent torridum.

Contrà dixit. Habent legiferum ducem,

Vatesque ; dent illis fidem.

Dives sic repetens ; Ne pater *Abraham*:

Quin si quis his a mortuis,

Exurgens referat qualia viderit,

Illi daturi sunt fidem.

Hic contrà. Neque, si legifero duci,

Et vatibus non dent fidem,

Quantumvis tumultu mortuus exeat,

Illi daturi sunt fidem.

Epilysis.

Quisquis veridicis vatibus abnegat

Nulli daturus est fidem.

4. De Luce,

Jo. 3. 20, 21.

Solem turpia conscium recusant :
 Spectari cœlo iudice nempè negant.
 Affectant liquidam decora lucem :
 Spectari cœlo iudice nempe volunt.

Epilysis.

Gaudet lumine veritatis almo
 Cœlestis pietas, impietasque fugit.

5. De Pueris Cantantibus, & Plorantibus.

*Mat. 11. 16.**Luc. 7. 32.*

Forte foro sedebat
 Provocans vanos puerilis chorus ad sodales :
 Lusimus ecce vobis,
 Fistulâ dulci modulantes, neque saltitatis.
 Flevimus ecce vobis,
 Lûgubres cantus recinentes, neque condoletis.

Epilysis.

Flexilis arte nullâ
 Mens potest vinci neq; blandâ mala, nec severâ.

6. De Vineâ elocata.

*Matth. 21. 33.**Marc. 12. 1.**Luc. 20. 9.*

Sibi vineam novali posuit dominus agro ;
Positamque sepe cinxit, mediamque refodiens
Ibi torcular, turrim neque non ibi statuit.
Locat hanc suis colonis, peregrè procul abiens.
Vbi cœpit annus uvis adolescere rubidis,
Famulos remisit huc qui sibi vinâ reciperent.
Simul involant coloni : colaphis hic abigitur ;
Alium necantque telis, aliumque lapidibus :
Reliquis subinde missis, faciunt malè reliquis.
Erat unus atque charus puer, hunc pater ad eos
Jubet ire ; fortè, dicens, venerabilior eris.
Vbi filium viderent, Patris unigenitus est,
Jugulemus, inquebant, ita noster ager erit.
Simul involant, & ipsum perimunt necè miserâ :
Necè perditum cadaver procul ejicitur humo.
Miseri ! quid inde dignum satis hoc scelere luent ?
Malè tam mali peribunt, melius quoque meritis
Dare vineam resumptam dominus volet aliis.

Epilysis.

Mala gens Dei prophetas necat atq; Deigenam,
Premet hos; bonisq; tradet bona nunciâ populis.

Parabola 1. De Arboribus bonis & malis.

Matth. 7. 16.

Luc. 6. 43.

S Tirpe non edit tribulus malignâ
 Vberis fici placidum saporem :
 Carduum nullâ genialis humor
 Purpurat uvâ.
 Nec bonos fructus mala fundit arbos :
 Nec malos fructus bona fundit arbos :
 Quæque sed foetum similem parenti
 Planta propagat.

Epilysis.

Certior linguâ pietatis index
 Vita decentis.

2. De Cæco duce.

Matth. 15. 14.

Luc. 6. 39.

Captum luminibus suis
 Si captus ipse duxerit,

In fossam simul aviam
Et ductus & doctor ruent.

Epilysis.

Orco præcipitat gregem
Secum sacerdos cæculus.

3. De Sale insipido.

Matth. 5. 13.

Marc. 9. 50.

Luc. 14. 34.

Si perdat ipse, cuncta qui condit, suas
Sal fatuus vires, unde salitus erit ?
Vfus sapore cassus in nullos valet,
Sub pedibus putri projiciendus humo.

Epilysis.

Sit sanctus ipse sacra qui cœli docet :
Si nequam est, nullus nequior esse potest.

4. De Vrbe in monte positâ.

Matth. 5. 14.

Vrbis turrigeræ montano in culmine culmen
Non esse conspicuum nequit.

Parabola Evangelica.

5. De Lucernâ.

*Matth. 5. 15.**Marc. 4. 21.**Luc. 3. 16. 11. 13.*

Qui pinguem accendit nocturno tempore tadâ,
 Non vase, nec lecto regit.
 Ille sed accensam lychnucho sustinet alto,
 Edes ut omnis luceat.

Epilysis.

Sic coram populo lux vestra refulgeat omni,
 Ut laudet in vobis Deum.

*Caput. 5.**De Precatione.*

Parabola 1. De Amico importuno.

Luc. Cap. 11. v. 5.

NOcte si mediâ roget sic amicus amicum :
 Tres penu, precor, e tuo cōmoda mihi panes;
 Nuper hâc faciens iter venit hospes amicus,
 Nec domi mihi suppetit præbeam quod edendū,
 Forte

Forte sic referet loquens, intus ipse moratus ;
Ne faceſſe moleſtiam ; clauſa janua nunc eſt,
Nunc & in tepido toro nuda membra repono
Ipſe cum pueris meis ; nec tibi dare poſſum.
Non dabit quod amicus eſt, improbo dabit illi
Hic ſibi quod amicus eſt ; ſic ut inde quieſcat.

Epilyſis.

Fert rogans, repetit petens,
Intrat oſtia pulſans.

2. De Judice injuſto.

Luc. 18. 2.

Judex præſuit oppido,
Nil curans hominem, nec metuens Dei.
Illic orba viro fuit,
Appellans querulâ ſic prece judicem :
Fac o juſtitiam mihi,
Quam falſâ miſeram lite premit potens.
Longo tempore noluit.
Mox ſecum reputans. Non hominem licet
Curem, nec metuam Deum,
Illi juſ faciam, nè faciat mihi
Importuna moleſtiam,
Tandem perpetuâ me ſubigens prece:

Epilyſis.

Epilysis.

Certè non deerit Deus
Vindex supplicibus, sed patiens, piis.

3. De Patre & filio.

*Matth. 7. 9.**Luc. 11. 11.*

An quisquã pater est tam non pater ut dare nato
Poscenti panem lapidem velit ?
Aut qui pisciculum jejunâ voce roganti
Serpentem specie similem ferat ?

Epilysis.

Si mala gens hominum nôrit bona redere natis,
Quàm magis oranti dederit Deus !

Caput. 6.

De gratiâ Dei.

Parabola 1. De servis immerentibus.

Luc. 17. 7.

Servum nam quis habens, seu colat agrum,
Seu pascat pecudes, dixerit illi,
Quamprimum redeat ? Nunc cape cœnam.
Quin dicet potius. Tu mihi primum

Cœnam

Coenam pone meam : mox ubi pastus
Ac potus fuero, tu quoque pastus,
Et potus fueris. Jussa sequenti
Gratas reddiderit ? non reor ullas.

Epilysis.

Sic vos nil meritos dicite servos,
Cum sacris operam deditis omnem.

2. De Vindemiatoribus conductis.

Matth. 20. v. 1.

Conducturus agri dominus sibi manè vinitores
Exiit : inter eos sic consonat ; unus ut diurni
Sit merces operis denarius : hinc opus capeffunt.
Tertia post lapsis succreverat hora quam duabus,
Egrediens alios circumspicit in foro morantes.
Et vos nostra capit vindemia, dixit, Ite, vobis
Quod par est operis merces erit : hinc opus

(capeffunt.

Mox cùm sexta subit, cùm nonaq; pars brevis diei
Trāsegit pariter cùm pluribus. Hinc ut hora cœpit
Inclinare diem penultima, rursus ipse fundo
Egrediens alios circumspicit in foro morantes.
Ignavi, lucē cur perditis, inquit, haud morantem ?
Nemo nos, referunt, conduxerat. Ite, dixit, ergo;
Quod par est operis merces erit : hinc opus ca-

(peffunt.

Mox, ubi Sol præcepmissos facit, omnibus vocatis
Jussit ab extremis retrò dare villicum quibusq;
Merce-

Mercedē ad primos. Denarius unus inde primum
 Redditur extremis. Dandum sibi plus rati priores
 Succedunt : sed enim denarius est & his solutus.
 In dominum magno cum murmure mustitant
 (frementes :

Iis operā minimo qui tempore præstiterē feram,
 Nobiscum merces cur redditur æqua, qui diurni
 Omne laboris onus toleravimus, atq; Solis æstum?
 Horum uni dominus sic rettulit. O amice! tecum
 Non mihi consonuit, denarius esset ut laboris
 Certa tui merces? facio tibi nil quod est iniquum.
 Ex proprio licitum est dare cui libet. An tibi ma-
 (ignus
 Scilicet est oculus, quoniā meus est benignus illis?

Epilysis.

(mus.

Qui primus nunc est, erit ultimus; ultimusq; pri-
 Omnipotens multos pater evocat, eligitq; paucos.

3. De duobus Debitoribus.

Luc. 7. 41.

Creditor duos suo
 Nexos habebat ære debitores:

Quinquies sibi decem
 Denarios hic debet; ille centum

Quinquies. Habentibus
 Nihil, remisit creditor utrisque

Omne

Omne debitum suum.

Cui plus remisit, ille plus amavit.

Epilysis.

Criminis sui Deus

Cui plus remittit, ille plus amabit.

4. De Ficu infrugiferâ.

Luc. 13. 6.

Vineti dominus ficum plantavit in illo,

Fructus requirens, protulit nec ullos.

Cultorem sic ipse monet. Tres demoror annos,

Fructus requirens, protulit nec ullos.

Tolle malam ficum; quid inutilis occupat agrum?

Cui cultor. Annum deprecor vel unum;

Vt circumfodiam, & fecundo stercore pascam;

Si fortè frugem culta reddat amplam:

Sin minus, & nullò melior sit denique cultu,

Damnata flammis sentiat securim.

Epilysis.

Dat spatium, multa que malis impendia curæ

Deus benignus, perditosque perdit.

Caput.

Caput. 7.

De Regeneratione.

Parabola 1. De Vento.

Iob. 3. 8.

QUocunque venti fert levis impetus,
 Inane regnum pervolat :
 Motusque magnos murmure turbido
 Circumsonante concitat.
 Nec quem relinquat, quemve petat locum,
 Mortale lumen aspicit.

Epilysis.

Se talis infert pectoribus piis
 Potens, latensque Spiritus.

2. De Satis crescentibus.

Marc. 4. 26.

Sparsum quale solo semen,
 Dum noctesque diesque,
 Et dormit sator & surgit,
 Lata germinat herba
 Sensim succrescente sibi,
 Nec quo more scit ipse;

Ex se dædala terra parit
Frugem scilicet almam :
Principio tenerum gramen ;
Tum pabentis ariste
Spicam ; spica creat granum :
Donec messis adultæ
Maturam segetem carpat
Messor falce resectam.

Epilysis.

Sic divina latet virtus
Augefcens, aucta patebit.

3. De Grano Sinapis.

Mat. 13. 31.

Marc. 4. 31.

Luc. 13. 19.

Granum sinapis unum
Cultor conferit agro,
Quo semen alma tellus
Edit non minus ullum ;
Quin germinans fit arbor,
Herbâ celsior omni ;
Cujus virente tecto
Gaudet turba volantum.

Epilysis.

Est gratiæ minutum
Semen, maxima messis.

4. De Fermento.

Mat. 13. 33.*Luc.* 13. 21.

Fermentum modicum fœmina farris
Componit tribus in satis,
Dum massam penetrans undiquē totam
Fermentet sapor efficax.

Epilysis.

Sic virtus hominem subjicit omnem
Cœlestis similem sibi.

Caput.

Caput. 8.

De vera Scientia.

Parabola 1. De Oculo simplici.

Mat. 6. 22.

Luc. 11. 34.

Mobile syderei geminum sibi luminis or-
Pro duce corpus habet. (bem

Si simplex oculus puro bibat aethera visu;

Omnia membra diem

Infusum accipiunt: si nequam; lumine claro

Omnia membra carent.

Intima lux oculi caeca si nocte prematur.

Nox ea quanta subit?

Epilysis.

Lux animæ mens est, sed quæ sine lumine cœli

Cernere caeca, nequit.

2. De provido Patrefamilias.

Mat. 13. 52.

Instructa dominus domus

Pleno providus e penu

Promit cum vetulis novas
Res, usus quibus indiget.

Epilysis.

Sacram Scriba scientiam
Sanctus congerat indies.

3. De Domo condita super petram, &c.

• *Mat. 7. 24.*

Imm. 6. 47.

Fundat immota sibi rupis arcem
Prudens marmoreo solo locatam;
Defluâ tectum ferit imber undâ;
Assurgit pelagi furentis æstus;
Incitat vento Boreas, & uno
Conjurant elementa cuncta motu.
Illa stat nullo ruitura sæclo,
Nitens robore rupis irreversæ.
Ponit imprudens animi dolo
Constitit fabulo domum caducam.
Defluâ tectum ferit imber undâ;
Assurgit pelagi furentis æstus;
Incitat vento Boreas, & uno
Conjurant elementa cuncta motu.
Illa victrici resoluta nimbo
Ingentem trahit occidens ruinam.

Epilysis.

Epilysis.

Quæ stat, in vitam documenta transfert ;
Scit lapsura fides, fruique nescit.

Caput. 9.

De vera Prudentia.

Parabola 1. De Thesauro reperto.

Mat. 13. 44.

[Thesaurus agro conditus profundo,
Si fortè seclè pauperi colono
rodât, ligone rura molienti ;
elat repertum ; venditaque nummos
e conflât omni, nempe par emendo
rum ferentis compos ut sit agri.

2. De Margarita pretioso.

Mat. 13. 45.

Margaritas emptor inter omnes
prendat unum maximi valoris,
m propter unum vendit universam :
dives illo scilicet coempto.

Epilysis.

Cœlestis avi gnarus æstimator
Vel orbe toto comparabit emptum.

3. De prudenti Ædificatore.

Luc. 14. 28.

Moliens turrim mente futuram,
Sumptum, priusquam cœperit, omnem
Computat secum, solvere tantum
Si possit; ut non maxima postquam
Jecerit fundamenta, sit impos
Tecti supremum ponere culmen.
Transiens quem sic rideat omnis:
Hic cœpit, impos tollere, turrim.

De Rege bellaturo.

Luc. 14. 31.

Rex in adversum tendere regem,
Armisque decertare paratus,
Sistit & vires consulit; hostem
Bis dena qui fert millia contra,
Ipse si denis millibus impar
Sit subditurus: sin minus; hostis
Dum procul bellum distinet, illi
Legabit, orent qui sibi pacem.

Epily

Epilysis.

Sit volens censum ponere totum
Quicumque Christum respicit unum.

5. De Musto & Mero.

Luc. 5. 39.

Ætate qui recoctum
Multâ merum propinans
Gustavit, & palatum
Grato sapore tinxit,
Multi tumentis idem
Non inde fæculentum
Mox expetit liquorem.

Epilysis.

Præsentis ore Christi
Gaudens dolere nescit.

6. De Sponsalibus.

Matth. 9. 15.

Mar. 2. 19.

Luc. 5. 34.

Dum sponsus juvenum cœtibus interest,
Et festo thalamus carmine personat,

C 4

Gaudens

Gaudentes socios cernere convenit.
 Hunc si de medio mors gravis auferat ;
 Et mutet querulis gaudia fletibus,
 Lugentes socios cernere convenit.

Epilysis.

Non vultu pietas cernitur unico :
 Lætis luminibus tempus & humidis.

7. De Toga vetula.

Matt. 9. 16.

Mar. 2. 21.

Luc. 5. 36.

Emendata novo si sit toga non nova panno,
 Fit pejor toga, mendaque major.

8. De Vtibus vetulis.

Matt. 9. 17.

Mar. 2. 22.

Luc. 5. 37.

Si vetulas forti musto compleveris utres,
 Dissiliant utres, fluet humor.

Epilysis.

Epilysis.

Non gravibus pensis pictas oneranda tenella est;
Ne sese, sua pensa que perdat.

9. De Convivis.

Luc. 14. 7.

Fortè si voceris
Ad nuptiale festum,
Haud locum supremum
Invade, ne vocatus
Dignior sit alter;
Sic qui vocavit ambos,
Cede digniori,
Dicatque; tuque multo
Cum pudore cedas.
Quin tu locum vocatus
Occupabis imum;
Sic ille qui vocavit,
O amice, dicat,
Ascende; teque magno
Inter accubantes
Omnes honore tollat.

Epilysis.

Se levans premendus :
Sese premens levandus

10. De Prognosticis Diurnis.

Mat. 16. 2.*Luc.* 12. 54.

Sudum, serenus vespers feri rubor

Indicat agricolis,

Die futurum crastino.

Aurora tristi vestiens se purpurâ

Indicat agricolis

Diem futurum nubilum.

Exorta nubes occidentali plagâ

Indicat agricolis

Imbrem subesse turgidum.

Et cum tepente spirat halitu Notus,

Indicat agricolis

Æstum subesse fervidum.

Epilysis.

Iræque gratiæque cœlestis vices

Pluribus indiciis

Prænuntiat cœli pater.

11. De

11. De Prognosticis annuis.

Matth. 24. 32.

Mar. 13. 28.

Luc. 21. 29.

Vbi veris genitali nova succo
Subit ex arbore ficulna propago,
Tenero cortice lignoque tenello revirescens :
Vbi frondet folius primitus arbos ;
Prope mox affore gaudet sator agri
Radiorum calidum qui sibi fruges coquat æstum.

Epilysis.

Vbi vos videritis tristitia finem
Præeunt proxima quæ signa supremum,
Caput attollite ; vestram hæc præeunt signa sa-
(lutem.

12. De Canibus, & Porcis.

Matt. 7. 6.

Canibus divina profanis
Haudquaquam dare convenit :
Sed nec pecus ante suillum
Spargendus lapis Indicus.
Ne splendida dona protervis
Calcantes pedibus premant ;
Conversa que

Conversa que dentibus ora
Donantem rabidis petant.

Epilysis.

Non est pia cura docentis
Opportuna furentibus.

Caput. 10.

De Charitate.

Parabola 1. De Servo Debitore.

Math. 18. 23.

Servos rationem sibi Rex referre iussit
Millena decem debuit unus huic talenta,
Nec reddere quicquam potis. Ergo debitoris
Rex imperat exponere corpus auctioni
Cum conjuge, natisque suis, bonisque cunctis.
Prostratus humi debitor obsecrare cœpit.
Quin tu spatium des modo; prorsus omne pen-
(dam.

Rex percitus, ipsum quoque debitum remisit.
Dimissus ab illo redit, invenitque centum
Denariolos qui sibi debuit sodalem.

Collo rapiens involat, exigitque nummos.

Prostratus

Prostratus humi debitor obsecrare coepit :
Quin tu spatium des modo : prorsus omne pen-
(dam.

Sed noluit, in carcere detinens profundo,
Dum solveret omnem sibi debitum quadrantem.
Cuncti malè factum malè servuli ferentes
Regi memorant. Qui grave crimen execratus,
Ad se revocans, ait : O caput scelestum !
Non dena tibi millia supplicis talenta
Solvi miserens? Te quoque supplicis sodalis
Æquum misereri fuit. Hæc loquens dat ipsum
Lictoribus, in carcere detinens profundo,
Dum solveret omnem sibi debitum quadrantem.

Epilysis.

Nec cœlipotens hos pater eximet reatu,
Qui non aliis crimina funditus remittunt.

2. De Sole & Pluvia.

Mat. 5. 45.

Cunctis munera terris
Indulget pater ætheris
Sanctis atque scelestis,
Æquus numine provido.
Phebez facis almus
Cunctos irradiat calor :

Aura

Parabola Evangelica.

Auræ deplus humor
Cunctos irrigat imbribus.

Epilysis.

Virtus æmula cœli
Hostem diligit improbum.

3. De Adversario.

*Mat. 5. 24.**Luc. 12. 58.*

Quicumque læsit alterum gravi damno
Mediâ redemptam præsecet viâ litem,
Ne cogat actor ante iudicem sisti,
Lictoris ipse tradat in manus iudex,
In carcerem det lictor, inde quadrantem
Non exiturum donec ultimum solvat.

Epilysis.

Injuriam qui fecit alteri, tollat :
Nec sanctitatis contegat suæ velo.

4. De Viatore spoliato.

Luc. 10. 30.

Sacrata quidam faciens iter a *Sionis* urbe
Hielis urbem versus execratam,

Vestibus

Vestibus exutus, cæsus male vi latrocinantū, est
Et mortis in confinio relictus.

Sacrificus longè pertransiit, & Levita post hunc,
Miserum videntes, sed nihil miserti :

Successit Samarita, rvidens simul, indolensq; viso;
Pronusque tergo defluit caballi,

Protinus & medicum miserans agit, abluitque
Mulcetque molli leniens olivo. (vino,

Fasciolis forum circumligat, hinc suo caballo

Ad hospitem ducit pedes vehementem.

Cras abiens curam quoque transtulit, & duos
Denarios huic præ manu solutos, (reliquit

Obstrinxitq; dato se nomine, si quid esset ultra
Dispendii, reversus expediret.

Epilysis.

Sic quicumque tui miser indiget, est tibi propin-
(quus;

Quem si juvabis, es propinquus illi.

Caput

Caput. 11.

De Mortificatione libidinis.

Parabola 1. De Pede dextro, &c.

*Math. 5. 29. 18. 8.**Mar. 9. 43.*

PEs dexter, vel dextra manus, vel dexter
(ocellus,

Si fuerint vitæ noxia membra tuæ.

Divide, tuq; tui charas procul abscice partes :

Ne pereat toto corpore lapsa salus.

Epilysis.

Est satius placidâ mutilare libidine mentem,
Quàm luct æternam non mutilata necem.

2. De Via lata & angusta.

*Mat. 7. 13.**Lus. 13. 24.*

Quæ ducit hinc ad inferos

Semita lata jacet,

Viamque tendit obviam,

Ostia lata patent.

Que

Quæ ducit hinc ad cœlites

Semita parva subit.

Vix ingredienti ingredi

Janua parva finit.

Epilysis.

Suprema summis viribus

Quærite regna Dei.

Caput. 12.

De Seculo præsentii.

Parabola 1. De Passeribus.

Mat. 10. 29.

Luc. 12. 6.

Funere villi

Passer agro cadit unus & alter :

Et valet heu binas nummulus unus aves :

Ac sine magni

Consilio nutuque parentis

Vis potis alterutrum perdere nulla virum.

D

Epilysis.

Epilys.

Gens volantum

Gens hominum prior ipse creator

Omne caput censet, dinumeratque comam.

2. De Avibus, & Liliis.

Mat. 6. 26.

Luc. 12. 24.

Laboris expers omne coelivolum genus
 Nec credit arvo semen, aut satum metit;
 Messiemve tectos conditam in specus refert:
 Quin patris almi cura securas aves
 Saginat ipso frigoris saxi gelu.
 Impura purum gleba fundit liliū,
 Nihil facessens operis, tum nivi gregis
 Suā colendum vellus arte mutuans:
 Solomon nec ipse fultit ornatu pari,
 Indutus omne fœtilis pompæ decus.

Coeli supremum manus, & sacram viam
 Curate primum: vester hac addet Deus.

Parabola Evangelica.

45

3. De Deo & Mammona;

Matth. 6. 24.

Luc. 16. 13.

Haud quisquam dominis fide
Parebit unus integrâ duobus:

Sed diversa iubentibus,
Huic si placebit, displicebit illis

Epilysis.

Non cultus geminos capit
Mens una Ditis & Dei supremi.

4. De Divite.

Luc. Cap. 12. v. 16.

Olim fundus erat messe ferax divitis uberi;
Qui secum reputans; En quid agam? nam neq;

(frugibus
His, inquit, locus est. Quis hoc agam: funditus

(horrea
Evertam, spatiis restituens aucta capacibus;

Fructus in quibus hos accumulans & bona con-
(geram.

Rebus compositis, tunc animam sic licet alloqui:
D Jam secuta tibi parta quies, O anima! en habes

In longum bona quæ te satient condita seculum.

I nunc, vive cibo, vive mero, plenaq; gaudio !
 Tum sic omnipotens increpuit vocē gravi pater.
 Hæc, O stulte, tuam nox animam reddiderit mihi:
 Tunc hæc cujus erunt omnia, quæ non tibi sup-
 (petent ?

Epilysis.

Sic mortalis opes, quas adimit mors, sibi con-
 (gerens ;
 Et quas non adimit vera Dei mors bona negli-
 (gens.

5. De Villico injusto.

Luc. 16. 1.

Heri locupletis fuit disperditi peculi
 Delatus olim villicus, quem mox herus vocatum
 Sic increpabat. Est quid hoc quod audio relatū ?
 Nunc universæ redde summam villicationis,
 Talem mihi diutius te nolo villicari.
 Tunc villicus secum putabat. Nunc quid est agen-
 (dum

Mibi futuro villico non amplius, nec agrum
 Fodere potenti, nec stipem rogare sustinenti ?
 Præfatio nunc interim mihi quod est agendum ;
 Sic us vicissim nutriant tectis suis receptum.
 Tum cœpit ipse singulos vocare debitores ;
 Primum rogans, Hero meo quid tu referre de-

(bes ?
 Respondit

Respondit ille: Quinquē bis denos cadōs olivi:
Tum villicus. Tabellā sumē, scribe quinq; denos.
Alium vocat rogans; Hero quid tu referre de-
(bes?

Respondit ille: Centies farris decem medimnos.
Tu scribe tabulā, dixit, octo centies medimnos.
Laudavit hunc herus, minū8 justum, at magis sa-
(gacem.

Epilysis.

Vos Dite vestro comparate cœlites amicos,
His e caducis non caducas in domos ituri.

Caput. 13.

De Diabolo.

Parabola 1. De Regno diviso.

Matth. 12. 25.

Marc. 3. 23.

Luc. 11. 17.

SI maxima vis imperi
Sese duello distrahat,
Distracta totum conteret.
Si civitas, vel si domus,

Divisa partes partibus
Opponat, omnis corruet.

Epilysis.

Non ipse Dæmon Dæmonem,
Divina sed vis, ejicit.

2. De forti Possessore.

Mat. 12. 29.

Marc. 3. 23.

Luc. 11. 21.

Occupante tecta forti
 Pace cuncta conquiescunt,
 Sin adortus hostis illum
 Fortior premat subactum;
 Exuatque victor armis,
 Induatque vincla membris;
 Ipse compos universam
 Deinde diripit rapinam.

Epilysis.

Dæmonem Dei prementis
 Acre, sed salubre bellum est.

3. De Dæmone reduce.

Mat. 12. 43.

Лис. 12. 24.

Cum malus humano decedit corpore dano,

Decurrit aviâ vagus

Per loca sicca fugâ.

Inde novam quærens, quâ deus sistere, sedem,

Ubique, sed nec uspiam

Ulla reperta quies.

Ergo constituit secum. Mea te ~~est~~ revivam,

Egreffus unde veneram!

Mox redit, atque vider

Munda magis, cultuque novo decorata, nec ullo

Tenente, quæ repossidens

Quatuor atque tribus

Dæmonibus fociis, vel se gravioribus ipso,

Plusquam furore pristino

Sævier inde premit.

Epilysis.

Si malus ex animo fictâ pietate fingatur?

Sit Dæmon, heu redemptio magis

Conscelerare solet

Caput. 14.

De Hypocritis.

Parabola 1. De Poculo, & Paropside.

Matth. 23. 25.

Luc. 11. 39.

Est labor irritus
 Tergere poculi,
 Sive paropsidis
 Latus externum;
 Dum cavus alveus
 Sordibus attis
 Intus abundet,

2. De Sepulchro albato.

Matt. 23 27.

Marmore puro
 Splendet & auro
 Fronte decorâ
 Visa sepulchri
 Posthuma sedes.
 Incolit illam
 Putre cadaver.

Epilysis.

Epilysis.

**Sic pius extra,
Impius intra.**

3. De Cibo ingesto.

**Hominem cibi recepti
Nihil inquinat quod intrat,
Stomacho subinde lapsum
Abit exiens per alvum :
Sed hoc inquinat quod æger
Revomit per os hiulcum.**

Epilysis.

**Scelerata mens quod edit
Hominem facit scelestum.**

4. De Trabe & Festuca.

Matth. 7. 3.

Luc. 6. 41.

**Festucam tenuem fraterno in lumine cernis :
Inesse cæcis lumini tuo trabem :
Festucam melius fraterno e lumine tollas,
Luci nocentem si prius tollas trabem.**

Epilysis.

Epilysis.

Qui sua non cernunt aliorum crimina censent :
Non fas sed ipsis esse censores reus.

5. De Rustico, & duobus Filiis.

Matt. 21. 28.

Vir

Erat

Agrestis

Habens duos

Laboris arvo

Capace, filios.

Hic imperat priori;

Eo labore ut die

Colatq; vineam paternam.

Fremebat ille, Nolo: mox volens

Agebat. Hoc & imperat minori.

Ferebat ore latus, O pater ! volo :

Ferebat, at moratus inde nil agebat.

Prior minore frater obsequentior fuit.

Epilysis.

Deo solet placere poenitens malus malorum :

Eique displicere poenitens bonus boni solet.

6. De Coena nuptiali.

Matth. 22. 3.

Luc. 14. 16.

Nuptias suo parabat regias rex filio :

Misit inde , qui vocatos convocarent ser-
(vulos.

Sed venire noluerunt. Ipse misit alteros,

Et suis rogare verbis iussit importunius :

Optimum meum paravi ; farre pastos & bo-
(ves,

Coena vos edenda poscit : nunc adite nuptias.

Posthabentes ore cuncti prorsus uno dene-
(gant.

Causa sed non una cunctis quam sibi prætexe-
(rant.

Velle dicit hic agellum quem coemit visere :

Orat hanc referre causam. Dicit alter, Quin-
(tuplex

Par boum pridem coemi, quos probare debeo.

Orat hanc referre causam. Dicit alter, Nuptias

Vix adhuc meas peregi, nec venire sum patis.

Alteri rident ministros, alteri sed & necant.

Vnde rex iratus illis militares copias

Misit, & peremit istos qui suos peremerant ;

Atque

Atque stravit universam civitatem funditus.
 Servulis rex inde dixit. Nunc abite denuo
 Per plateas, perque vicos, & quibus non sup-
 (petit

Res, vel aures, vel pedes, vel lumen, huc accersite.
 Mox abibant, & redibant, inquires, Præsti-
 (tum est.

Præter hos adhuc locusq; restat umbris pluri-
 (bus.

Servulis rex inde dixit. Nunc abite denuo
 Perque septa, perque strata compitorum, quos-
 (libet

Obviantes, huc coactos ferte, ne vacet domus.
 Nam vocati qui fuerunt, nemo nunc gustaverit.
 Mox abibant & redibant, obviosque quoslibet
 Huc coactos afferebant, & probos & improbos,
 Ac domū totam replebāt plebe cum promiscua.
 Accubantes rex adibat, intuensque singulos,
 Inter hos videbat unum fortè non circunda-
 (tum

Nuptiali veste, dixit, O amice, quomodo
 Accubas hic, nuptiali veste non circundatus?
 Obstruebat ille vocem, nil habens quod diceret.
 Rex manus pedesq; vinctum iussit ipsum corripere,
 Ejicereque per ministros in tenebras extimas:
 Est ubi fletus perennis, atque stridor dentium.

Epilysis.

Quisque Christum non secutus, aut secutus per-
(peram,
Exulabit a beato cœlitum convivio.

7. De Decem Virginibus.

Matth. Cap. 25. 1.

Virgines thalamo decem
Se simul comites parant
Quinque quæ sapiunt minùs ;
Quinque quæ sapiunt magis :
Cuique fulgida lampas.
Quinque quæ sapiunt minùs
Indigas oleo suas ;
Quinque quæ sapiunt magis
Lampadas saturas satis

Plena vasaque gestant.

Sponsus ut spatium trahit,
Incidit sopor omnibus :
Nocte vox mediâ vocans,
Ecce sponsus adest ! sonat ,
Vos adeste paratæ !

Excitantur , & obrutas
Lampadas simul excitant ;

Quinque

Quinque quæ sapiunt minus
 Quinque quæ magis obsecrant :

Parte pinguis olivi

Commodate superflua ;

Nostra lux brevis occidit.

Quinque quæ sapiunt magis,

Non licet, referunt, satis

Fortè non sit nrisque.

Ite, quærite per forum,

Ære qui referant dato.

Exeunt simul in forum ;

Sponsus has simul excipit,

Mox & ostia claudit.

Clausa, cùm redeunt, vident :

Hic ad ostia supplices,

Pande, sponse, tuis ! vocant.

Sponsus, Hinc procul ite vos,

Inquit, haud mihi nota.

Epilysis.

Fonte perpetuo fides

Vera profluit ; ultima

Vana deficit hora.

Caput.

Caput 13.

De Vigilantia.

Parabola 1. De Latrone.

Matt. 24. 43.

Luc. 12. 39.

QUâ suas latro violentus horâ
Prædaturus opes foret,
Si prius sciret dominus; rapinam
Rerum non sinderet vigil.

2. De Domini reditu.

Mar. 13. 34.

Cùm peregrinas aditurus oras
Decedit dominus domo.
Ante disponens famulos & unum
Implens quemque laboribus,
Qui fores servat vigilare iussu;
Si scirent famuli prius

Parte quâ noctis rediturus esset;
 Primo vespere, seu sopor
 Nocte cùm regnat mediâ profundus,
 Seu galli sonus excitat,
 Mane vel clarum præeunte Solem;
 Illo tempore surgerent.

Epilysis.

Celat, ut toto vigilemus ævo,
 Adventum Dominus summi.

3. De Servis bonis & malis.

Si quo tempore nuptiis peractis,
 Inde domum dominus revolat,
 Pulsans ostia, pulsa præparati
 Continuo famuli recludant;
 Fœlices, sibi quos suus paratos
 Sic reperit dominus revertens.
 Accinctus faciet, minister ipse,
 Ad propriam recubare mensam.
 Seu custodia prima, seu secunda,
 Tertia seu referat morantem;
 Fœlices, sibi quos suus paratos
 Sic reperit dominus revertens.
 At quis providus & fidelis ille,
 Præpositus famulis minister,

Dimensum

Dimensum proprium quibusque justo
Tempore qui dederit paratum ?
Felix, cum redit ipse, sic agentem
Quem reperit dominus ministrum.
Huic rerum dabit omnium suarum
Imperium, vigilemque curam.
In secum reputans malus minister
Dixerit : En dominus reverti
Cessat. Tutus & interim protervâ
Vi famulos famulasque pellat ;
Indulgens epulis, meroque multo
Ebrius, hunc dominus merentem,
Quo non ille ratus die, nec ipsi
Propositâ rediturus horâ,
Discindet medium, suamque partem
Cum populo dabit infideli :
Ilic, dens ubi dente stridet ictus ;
Flent oculi lachrymis fluentes.
Inarus quid dominus velit minister,
Nec meditans, agitanque, multas
Ic plagas luet ; insciusque plagis
Digna gerens, luet ille paucas.

Epilysis.

Omnes invigilent, sed inter omnes
Plurima qui recipit, reponat.

Caput. 16.

De Supremo Iudicio.

Parabola 1. De Retibus piscatoriis.

Mat. 13. 47.

Piscator pelago forte sub humido
 Nil missura trahens retia, seu bonos
 Includant tenui carcere, seu malos

Pisces, excipit obvios,
 At postquam liquidi gurgitis e sinu
 Securus varium compulerit gregem,
 Viles pisciculos littore disijcit,
 Lectos vasibus ingerit.

Epitasis.

Orbem censuerit cum Deus, Angeli
 Sanctorum e mediis catibus impios
 In flammis rapient; est ubi dentium
 Stridor, fletus & irritus.

2. De Farre & Zizanio.

Mat. 13. 24.

Arvum colonus semine nobili
Consevit : hostis, dum sopor incubat
Mortalibus, Zizanio far

Miscuit & tacitus recessit.

Vt lata tellus germina protulit,
Fructumque fecit dissimilis seges,
Cum farre se mistam benigno
Exeruit scelerata fruges.

Servi videntes sic dominum monent.
Non farra fulcis tu bona severas?

Nunc unde zizani nocentis
Per Cererem seges exit almam?

Servis vicissim sic dominus refert :
Hoc fecit hostis scilicet invidus.

Quin, inquit, frugis malignæ

Nunc teneram refecamus her-

(bam?)

Sic ille rursus. Non ita, frugibus

Ne mista sparsim farra nocentibus

Carpatis : at vos ulque messem
Degeneres tolerate fructus.

Tunc ipse dicam culta metentibus :

Zizaniorum fasciculos foco

Aptate, flammis ustulandos;
Horrea far capiant repóstum.

Epitysis.

Colonus, arvum, bina seges, nocens,
Messis, metentes, ignis, & horreum,
Sunt Christus, orbis, bina gens,
(Dis,
Judicium, superi, orcus, æther.

3. De Talentis.

*Mar. 25. 14.**Luc. 19. 12.*

Regnum capeffens regulus novum sibi
Oras adibat exteras;
Regno potitus auctior retrò suam
Visurus inde patriam.
Priùs relinquat quàm domum domesticis
Suis talenta dividit.
Huic tradit uni quina, bina tradit huic,
Vnumque tradit alteri.
Hæc occupate, dicens, usque venero.
Iter subinde suscipit.

Odere cives, & remittunt improbum

A se remoto nuncium.

Jam liberi, jam nolumus nobis jugum

Hic imprimat diutius.

Talenta quina qui tulit, tot altera

Pregnante lucro fecerat.

At qui vel unum cepit, insitum solo

Heu non ferace condidit.

Regno recepto rex revisit patriam ;

Suosque servos convocat,

Quibus talenta prodiens diviserat ;

Jussitque summam reddere.

Talenta quina servus hic qui ceperat

Bis quina facta sunt, ait.

Respondit ; Euge ! servus es probus,
(mihi

Fidelis in re parvula :

Sis quinq; rector urbium in regno meo

Consorter herilis gaudii.

Talenta bina servus hic qui ceperat

Quaterna facta sunt, ait.

Respondit : Euge ! Servus es probus,
(mihi

Fidelis in re parvula :

Sis tu duorum rector urbium mihi,

Consorter herilis gaudii.

At servus alter unicum qui ceperat :

Novi severum te virum ,

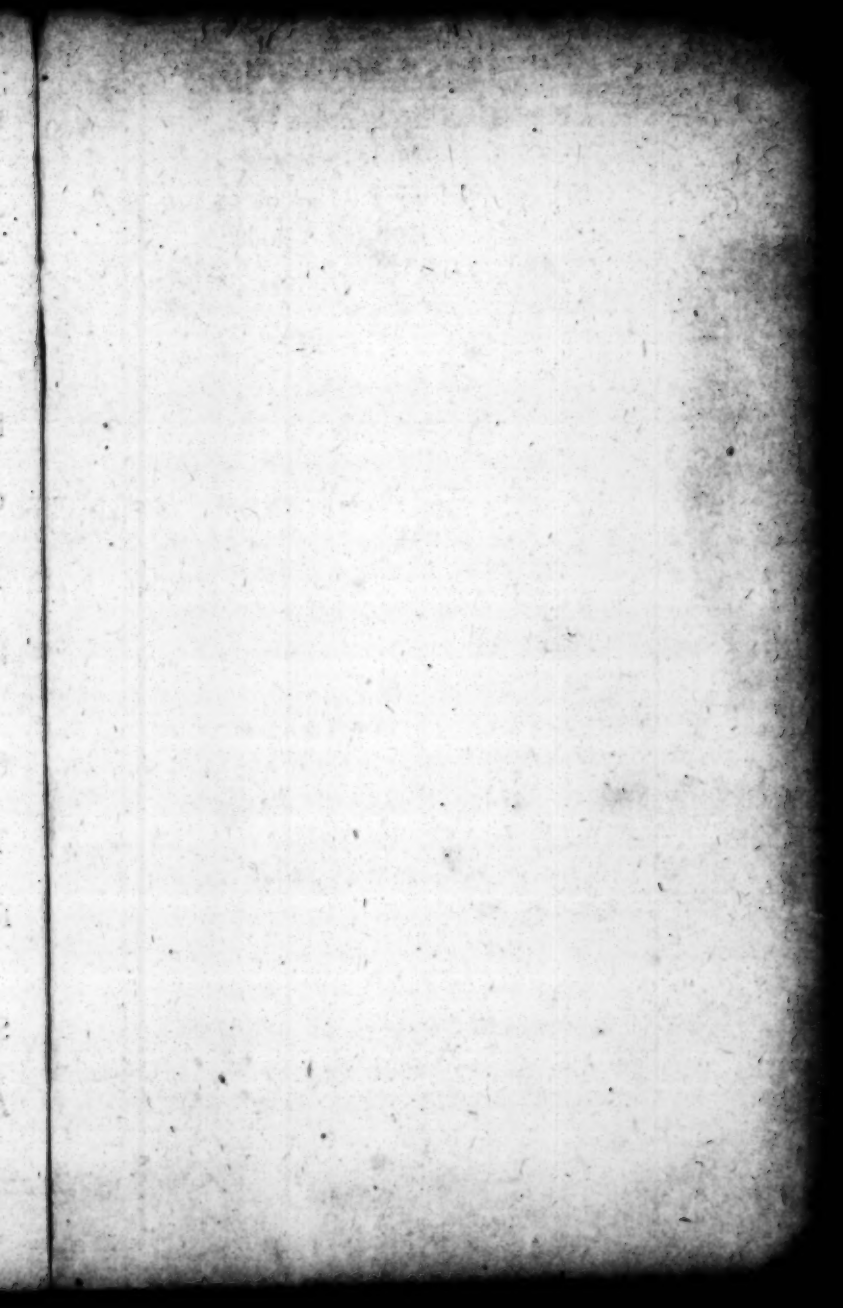
64 *Parabola Evangelica.*

Suetum secare quæ non ipse severas ,
Captare quæ non sparseras :
Ergo talentum condidi terrâ timens.
En nunc habes quod est tuum.
Respondit : Omnium ô malorum pessime !
Addens inertia scelus !
Ex ore quin tu proprio damnaberis :
Nosti severum me virum ,
Suetum secare quæ non ipse severam ,
Captare quæ non sparseram :
Ergo talentum collocare justius
Fuisset argentariis ;
Sic ut revertens debito requirerem
Rem propriam cum scenore.
At vos talentum nil lucrantis unicum
Bis quinque nacto tradite.
Inutilemque jacite servulum foris
In extimam caliginem.
Illic perennis fletus ejulantium
Est, atque stridor dentium :
Hostesque regnum qui meum rejecerant
Coram necate perfidos.

Epilysis.

Dabitur habenti plura plus : qui non habet ,
Huic auferetur quod & habet.

F I N I S.

Suppl. - $\dot{U} - -' - v v' - v' - v''$

Jan. 1. 3.5 2.4 6
 11. 11. 11. 11. 11.
 22. 22. 22. 22. 22.
 33. 33. 33. 33. 33.

Handwritten text, possibly a title or header, in a cursive script.

Handwritten text, possibly a list or table, in a cursive script.

F 196577

G 1969.5

